

Obsah

Předmluva	8
1 Didaktika jako věda <i>Eva Šmelová</i>	9
1.1 Klíčové mezníky ve vývoji didaktiky a předmětu jejího zkoumání	9
1.2 Pojetí didaktiky předškolního vzdělávání	11
1.3 Teorie vzdělávání podle Bertranda	13
1.4 Konstruktivismus v didaktice předškolního vzdělávání	14
2 Vývoj alternativní didaktiky v českých zemích <i>Karel Rýdl</i>	17
2.1 K didaktice výchovy podle Montessori	22
2.2 Pojetí didaktiky waldorfských zařízení	23
2.3 K didaktice programu Začít spolu	25
2.4 K didaktice lesních mateřských škol	25
2.5 Didaktika méně rozšířených systémů	26
 ČÁST I	
Činitelé předškolního vzdělávání	29
3 Dítě předškolního věku <i>Eva Šmelová</i>	30
3.1 Stručná charakteristika období předškolního věku	30
3.2 Zvláštnosti a rozvoj dětské reprezentace	36
3.3 Dětské poznávání a interpretování světa	38
3.4 Dítě v podmínkách inkluzivní mateřské školy	40
4 Učitel v podmínkách současného předškolního vzdělávání <i>Eva Šmelová</i>	44
4.1 Role a kompetence učitele mateřské školy	47
4.2 Co by učitel mateřské školy měl vědět	50
5 Učivo v kontextu předškolního kurikula <i>Eva Šmelová, Michaela Prášilová</i>	56
5.1 Učivo, jeho struktura a didaktická transformace	57

Teoretická východiska vzdělávacího procesu	65
6 Kurikulum předškolního vzdělávání	66
<i>Eva Šmelová, Michaela Prášilová</i>	
6.1 Kurikulum předškolního vzdělávání	72
7 Rodina	75
<i>Marcela Musilová</i>	
7.1 Současná rodina	75
7.2 Rodina z pohledu legislativy	79
7.3 Sociální struktura rodiny a její funkce	80
7.4 Typologie rodiny podle funkce	83
7.5 Výchovná dynamika v sociálním prostředí rodiny	84
8 Komunikace s rodiči dětí v předškolním vzdělávání	89
<i>Marcela Musilová</i>	
8.1 Sociální komunikace	89
8.2 Pozorování interakce a komunikace rodičů s dětmi	90
8.3 Komunikace s rodiči	91
8.4 Vybraná témata k rozhovorům s rodiči	93
9 Cíle vzdělávání a učební úlohy	95
<i>Eva Šmelová, Michaela Prášilová</i>	
9.1 Cíle v předškolním vzdělávání	98
9.2 Taxonomie cílů a jejich možné využití v předškolním vzdělávání	101
9.3 Učební úlohy v předškolním vzdělávání	110
10 Organizační formy a předškolní vzdělávání	115
<i>Eva Šmelová, Michaela Prášilová</i>	
10.1 Organizace dne v předškolním vzdělávání	116
10.2 Organizační formy v předškolním vzdělávání	118
11 Metody a didaktické zásady v předškolním vzdělávání	126
<i>Eva Šmelová, Michaela Prášilová</i>	
11.1 Didaktické zásady uplatňované v předškolním vzdělávání	132
12 Materiální didaktické prostředky v předškolním vzdělávání	137
<i>René Szotkowski</i>	
12.1 Klasifikace materiálních didaktických prostředků v předškolním vzdělávání	138
12.2 Technické výukové prostředky v předškolním vzdělávání	142
12.3 Činitelé předškolního vzdělávání a didaktická technika	150

12.4	Ergonomické zásady při práci s technickými výukovými prostředky v předškolním vzdělávání	154
13	Projektování, realizace a hodnocení výuky	158
	<i>Eva Šmelová, Michaela Prášilová</i>	
13.1	Pedagogické projektování	158
13.2	Učení v projektech jako součást ŠVP	161
13.3	Příprava na každodenní práci s dětmi – třídní vzdělávací program	164
13.4	Hodnocení vzdělávání jako součást ŠVP	165
14	Pedagogická komunikace	170
	<i>Eva Šmelová</i>	
14.1	Verbální komunikace	171
14.2	Neverbální komunikace	175
14.3	Komunikace činem a komunikační dovednosti učitele	176
15	Základy pedagogické diagnostiky	178
	<i>Danuška Tomanová</i>	
15.1	Druhy diagnostikování	178
15.2	Pedagogická diagnostika jako činnost v praxi mateřské školy	181
15.3	Vybrané metody pedagogické diagnostiky	185
	Závěr	201
	Použitá literatura	202
	Přílohy	210
	Příloha č. 1: Špatně přizpůsobivé dítě (inventář projevů chování)	210
	Příloha č. 2: Opoziční porucha	212
	Příloha č. 3: Baterie testů	214
	Příloha č. 4: Herní dotazník	222
	Věcný rejstřík	224